

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 232
din 16.03.2016

Dosar nr.: 670/2015

Petiția nr.: 7235/12.11.2015

Petent:

Reclamat: -

Obiect: discriminare instituită prin hotărârile instanței de judecată

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

-

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenții sesizează Consiliul cu privire la discriminarea instituită de către instanțele de judecată care au respins acțiunile acestora, în vederea stabilirii calității de beneficiari ai Decretului Lege nr. 118/1990, comparativ cu alte persoane cărora le-a admis acțiunea.

III. Procedura de citare

4. Urmare petiției, astfel cum a fost formulată, în temeiul art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul director a invocat din oficiu excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

5. Astfel, Colegiul director a pus în vedere petentului faptul că CNCD, ca autoritate de stat, autonomă, nu poate analiza statuările instanțelor judecătorești, nu se poate pronunța sine qua non asupra aspectelor corelative actului de justiție, în special cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare a legii, atribut exclusiv al instanțelor de judecată, nu poate adresa instrucțiuni instanțelor, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate.

IV. Susținerile părților

6. Petenții sesizează Consiliul cu privire la discriminarea instituită de către instanțele de judecată care au respins acțiunile acestora, în vederea stabilirii calității de beneficiari ai Decretului Lege nr. 118/1990 art.1 lit d. , prin neluarea în considerare a declarațiilor martorilor care să ateste că sunt beneficiari reali.

V. Motivele de fapt și de drept

7. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul urmează a analiza excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată din oficiu în cauză.

8. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

9. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.) iar actul per se, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedura specială), art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin.7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin.9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000 republicată în temeiul Legii nr. 324/2006 (lege organică) pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție). Prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art.124 privind înfăptuirea justiției și art.126 alin.(5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare”.

10. Ca atare, se naște întrebarea legitimă, în ce măsură pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000 republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații

discriminatorii ce își au izvorul în soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești, ori în legatură indisolubilă cu activitatea de înfăptuire a justiției de către instanțele judecătorești.

11. Constituția României în art.1 alin.4 prevede că: „Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor-legislativă, executivă și judecătorească în cadrul democrației constituționale”. Art.125 alin. 1, alin.2. și alin.3 din Constituție statuează înfăptuirea justiției potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși nici unei directive din partea puterii legislative sau executive.

12. Prin Decizia nr.322/2001, publicată în Monitorul Oficial nr.66/2002, Curtea Constituțională a reținut că: „În deplină concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.6 pct.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ratificată prin Legea nr.30 din 18 mai 1994) și alte tratate internaționale la care România este parte, Constituția României consacră în cap.VI, intitulat “Autoritatea judecătorească”, principiile organizării și înfăptuirii justiției în țara noastră. În conformitate cu aceste principii, în România justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege [art.125 alin.(1)], compuse din *judecători independenți care se supun numai legii* [art.123 alin.(2)]. ...În scopul garantării independenței... prin Constituție a fost instituit, ca o a treia componentă a autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, compus în exclusivitate din magistrați ..., care are ca principală funcție asigurarea inamovibilității, a independenței și a imparțialității judecătorilor ... prin puterea de decizie în ceea ce privește promovarea în funcție și transferarea judecătorilor, precum și prin rolul de consiliu de disciplină al judecătorilor. ...”

13. Astfel cum a reținut și Înalta Curte de Casatie și Justiție, conform prevederilor art. 124 pct. 3 din Constituția României, coroborat cu prevederile art. 2 alin. (3) și art. 4 din legea nr. 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor și cu art. 3 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, judecătorii sunt independenți, se supun numai legii, sunt imparțiali și sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și *egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților* la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora (A se vedea Decizia penala nr. 189/2009 sau Decizia penala nr. 283/2009).

14. În condițiile art. 97 din legea nr. 303/2004 republicată orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii în legatură cu activitatea sau conduită necorespunzătoare a judecătorilor, încălcarea obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii ori săvârșirea de către aceștia a unor abateri disciplinare. Astfel, C.S.M. îndeplinește rolul de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor pentru faptele prevăzute în statut. (art. 44 din legea nr. 317/2004).

15. Având în vedere aceste considerente, a admite că CNCD are competența raționale materiae de a analiza aspecte ce derivă din conținutul hotărârilor judecătorești sau din procedurile desfășurate în fața instanțelor de judecată, ar presupune, în primul rând, instituirea unei modalități complementare de control a unei hotărâri judecătorești, iar în al doilea rând, o substituie în prerogativele Consiliului Superior al Magistraturii, instanța în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorului.

16. Nemulțumirile părților dintr-un proces cu referire la modul concret de soluționare a cauzei trebuie să îmbrace forma căilor de atac, în limitele recunoscute de lege. Or, din acest punct de vedere, art. 97 alin.2 din legea nr. 303/2004 republicată prevede că exercitarea dreptului de a sesiza CSM nu poate pune în discuție soluțiile pronunțate prin hotărârile judecătorești, care sunt supuse căilor legale de atac. Însuși textul constituțional din art.129 statuează că „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de

atac, în condițiile legii”. Astfel, controlul legalității hotărârilor judecătorești este asigurat în cadrul sistemului căilor de atac.

17. Chiar dacă s-ar admite că CNCD nu ar exercita un control de legalitate al hotărârilor judecătorești, procedura ce decurge din declanșarea jurisdicției CNCD ar presupune, în ultimă instanță, adoptarea unui act administrativ-jurisdicțional ce vizează soluționarea unui conflict juridic dintre o persoană fizică și instanța de judecată, în mod indisolubil legat de actul acesteia, hotărârea judecătorească, ceea ce nu poate fi asimilat decât unui act de imixtiune în activitatea instanței. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că puterile publice nu pot adresa instrucțiuni instanțelor de judecată, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate (vezi în acest sens hotărâre pronunțată în cauza Van de Hurkc v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, parag. 45, coroborat cu hotărârile pronunțate în cauzele Benthem v. the Netherlands, 23 October 1985, Series A no. 97, p. 17, para. 40; H. v. Belgium, 30 November 1987, Series A no. 127, p. 34, para. 50; and Belilos v. Switzerland, 29 April 1988, Series A no. 132, p. 29, para. 64).

18. Coroborând acest aspect fundamental incident petiției deduse soluționării, Colegiul este de opinie că, în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu poate analiza statuările instanțelor judecătorești, nu se poate pronunța sine qua non asupra aspectelor corelative actului de justiție, ori cu privire la aspectele procedurale ale procesului civil. C.N.C.D. nu poate adresa instrucțiuni instanțelor, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

19. Admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției, astfel cum este formulat;

20. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru
GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru
JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE FLORIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării 24.03.2016

Motivele de fapt și de drept redactate de Asztalos Csaba Ferenc și
Angelica Paraschiv Gergely

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Verificat SCSRP